

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

LÊ ĐỨC THỌ

**GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP KINH DOANH THƯƠNG MẠI
TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG QUA THỰC TIỄN TẠI
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**

Chuyên ngành: **Luật kinh tế**

Mã số: 8380107

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

THỪA THIÊN HUẾ, NĂM 2019

Công trình được hoàn thành tại:

Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ THỊ HỒNG THƯƠNG

Phản biện 1: .....

Phản biện 2: .....

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm Luận văn thạc sĩ họp tại:

Trường Đại học Luật

Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng ..... năm.....

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BLDS	Bộ luật dân sự
BLTTDS	Bộ luật tố tụng dân sự
CPTTP	Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương
KDTM	Kinh doanh thương mại
LTM	Luật thương mại
LXD	Luật xây dựng
TAND	Tòa án nhân dân
VKSND	Viện kiểm sát nhân dân
WTO	Tổ chức thương mại thế giới

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tình cấp thiết của đề tài	1
2. Tình hình nghiên cứu của đề tài	2
3. Cơ sở phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
5. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	5
7. Bố cục của luận văn	5
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP KINH DOANH THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG	6
1.1. Khái quát về tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.....	6
1.1.1. Khái niệm và đặc điểm tranh chấp kinh doanh thương mại	6
1.1.2. Khái niệm và đặc điểm tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.....	6
1.2. Quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng	7
1.2.1. Pháp luật nội dung quy định về giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.....	7
1.2.2. Pháp luật thủ tục quy định về giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.....	9
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	10
Chương 2. THỰC TRẠNG ÁP DỤNG PHÁP LUẬT GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP KINH DOANH THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG TẠI TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG	11
2.1. Những đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội tại thành phố Đà Nẵng có liên quan đến giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng	11
2.2. Tình hình giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng.....	11
2.3. Đánh giá quá trình giải quyết vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.....	12
2.4. Nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc trong việc áp dụng pháp luật về thủ tục giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại tại thành phố Đà Nẵng.....	13

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	14
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP CÁC KINH DOANH, THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG	15
3.1 Sự cần thiết phải hoàn thiện quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng	15
3.2 Định hướng hoàn thiện pháp luật về giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng	15
3.3. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng nói chung và tại tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng nói riêng	16
3.3.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng	16
3.3.2. Giải pháp thực tiễn trong việc giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng	16
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	17
KẾT LUẬN.....	18

MỞ ĐẦU

1. Tình cấp thiết của đề tài

Theo báo cáo của Bộ Xây dựng tại Hội nghị đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ năm 2018 và triển khai kế hoạch năm 2019 của ngành xây dựng năm 2018, giá trị sản xuất toàn ngành xây dựng đạt tốc độ tăng trưởng 9,2%. Công tác xây dựng thể chế, tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước chuyên ngành có nhiều kết quả quan trọng, qua đó góp phần cùng cả nước hoàn thành các chỉ tiêu kinh tế - xã hội. Tốc độ tăng trưởng của ngành ở mức cao so với kế hoạch, cao hơn bình quân chung cả nước. Giá trị sản xuất xây dựng đạt 9,2% so với kế hoạch đề ra từ 8,46 đến 9,21%. Trong số 16 chỉ tiêu của năm 2018, có 3 chỉ tiêu vượt, 11 chỉ tiêu đạt kế hoạch và 2 chỉ tiêu chưa đạt kế hoạch là chỉ tiêu về kính xây dựng (265/320 triệu m²) và gạch ốp lát (705/770 triệu m²) [12].

Trong điều kiện kinh tế ngày càng phát triển đặc biệt khi nước ta ký kết Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), các quan hệ kinh doanh thương mại nói chung và quan hệ KDTM trong lĩnh vực xây dựng nói riêng sẽ ngày càng đa dạng, phong phú. Việt Nam đang thu hút rất nhiều nhà đầu tư nước ngoài tham gia trong lĩnh vực xây dựng, tất yếu sẽ có nhiều hợp đồng trong lĩnh vực xây dựng được ký kết, trong khi đó các doanh nghiệp trong lĩnh vực xây dựng Việt Nam đa phần lại là các doanh nghiệp vừa và nhỏ, năng lực pháp lý hạn chế. Xây dựng lại là một lĩnh vực đặc thù, sản phẩm có giá trị lớn và sự tham gia của nhiều thành phần doanh nghiệp, thời gian hoàn thành sản phẩm tính bằng năm và thời hạn sử dụng tính bằng vài chục đến hàng trăm năm. Xu hướng hội nhập, hợp tác phát triển trong lĩnh vực xây dựng vừa là cơ hội đồng thời cũng tiềm ẩn nhiều rủi ro đối với doanh nghiệp Việt Nam. Thời gian qua với sự phát triển mạnh mẽ của thị trường bất động sản và xây dựng, các vụ tranh chấp trong lĩnh vực xây dựng cơ bản ở Việt Nam cũng “tăng trưởng” theo từng năm.

Đáp ứng yêu cầu giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng của cá nhân, tổ chức trong nền kinh tế thực tiễn đã hình thành nhiều phương thức giải quyết như: thương lượng, hòa giải, giải quyết theo thủ tục Trọng tài, giải quyết theo thủ tục tư pháp. Tại Đà Nẵng, hầu hết các đương sự thường lựa chọn hình thức giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng bằng Tòa án như một giải pháp cuối cùng để bảo vệ có hiệu quả các quyền và lợi ích của mình khi thất bại trong việc sử dụng cơ chế thương lượng, hoà giải. Tuy nhiên, việc giải quyết tranh

chấp bằng con đường Tòa án vẫn còn nhiều vấn đề đáng quan tâm, đó là: thủ tục phức tạp, rườm rà hay thời gian giải quyết kéo dài, việc bảo mật thông tin không được đảm bảo, các quy định của pháp luật chưa phù hợp, dẫn đến việc áp dụng không đạt được tính thuyết phục; hướng dẫn của ngành không thống nhất, quan điểm giải quyết không thống nhất giữa các cấp giải quyết, điều đó làm cho hoạt động xét xử của Tòa án gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. Mặc dù Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 đã được ban hành nhưng các quy định của pháp luật về thẩm quyền giải quyết tranh chấp KDTM mà cụ thể trong lĩnh vực xây dựng của Tòa án vẫn chưa được khắc phục. Hơn nữa, trong Nhà nước pháp quyền cũng đòi hỏi hoạt động xét xử của Tòa án phải đảm bảo công minh, nhanh chóng, chính xác và kịp thời tránh tình trạng tồn đọng án, giải quyết án kéo dài, dễ gây phiền hà, mệt mỏi cho các bên đương sự.

Trước những yêu cầu của thực tiễn, việc tiếp tục nghiên cứu các quy định của pháp luật của Tòa án trong việc giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng nhằm góp phần làm sáng tỏ thêm về lý luận cũng như thực tiễn, tìm ra những hạn chế, vướng mắc trong quy định pháp luật và thực tiễn thi hành, từ đó đề xuất các giải pháp hoàn thiện pháp luật nhằm nâng cao hiệu quả công tác giải quyết các vụ án kinh tế theo tinh thần cải cách tư pháp là hết sức cần thiết và rất được quan tâm trong khoa học pháp lý ở Việt Nam hiện nay. Bên cạnh đó, sự gia tăng không ngừng của các tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng ngày càng đa dạng và phức tạp, đòi hỏi sự không ngừng nghiên cứu và làm mới các yêu cầu luật pháp cũng như chuyên môn trong lĩnh vực giải quyết tranh chấp loại này để giải quyết ổn thỏa, đảm bảo quyền lợi cho các bên là việc làm không phải đơn giản. Do vậy, tác giả đã chọn đề tài “*Giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng qua thực tiễn tại Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng*” làm luận văn thạc sĩ Luật học của mình.

2. Tình hình nghiên cứu của đề tài

Liên quan đến đề tài giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng thì đã có nhiều bài viết, công trình nghiên cứu trên những khía cạnh khác nhau như:

Luận văn “*Giải quyết các tranh chấp kinh doanh, thương mại theo pháp luật tố tụng dân sự từ thực tiễn tỉnh Quảng Nam*” năm 2016 của tác giả Trần Thị Như Mơ đã ra cơ sở lý luận, thực trạng pháp luật và thực tiễn áp dụng pháp luật trong việc giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại theo pháp luật Tố tụng dân sự từ thực tiễn tỉnh Quảng Nam.

Luận văn “*Giải quyết tranh chấp hợp đồng trong xây dựng từ thực tiễn xét xử sơ thẩm tại tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương*” của tác giả Nguyễn Hữu Thiện đã nghiên cứu và đưa ra một số giải pháp kiến nghị về việc giải quyết tranh chấp hợp đồng trong xây dựng, từ thực tiễn xét xử sơ thẩm tại Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương.

Các bài tạp chí chuyên ngành luật học có nghiên cứu về đề tài giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng trong bài viết như: Giải quyết tranh chấp KDTM theo quy định của BLTTDS 2004 (Viên Thế Giang, Tạp chí Nhà nước và Pháp luật số 12/2005); Thẩm quyền giải quyết các tranh chấp kinh doanh theo BLTTDS và các vấn đề đặt ra trong thực tiễn thi hành (Phan Chí Hiếu, Tạp chí Nhà nước và Pháp luật số 6/2005). Các luận án tiến sỹ như luận án “*Pháp luật giải quyết tranh chấp kinh tế bằng con đường Tòa án ở Việt Nam*” của tác giả Nguyễn Thị Kim Vinh; luận án “*Thẩm quyền xét xử của Tòa án nhân dân đối với các vụ việc KDTM theo pháp luật tố tụng dân sự Việt Nam*” của tác giả Nguyễn Văn Tiến.

Tuy nhiên, các công trình trên chưa tập trung nghiên cứu chuyên sâu giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng mà phần đa là nghiên cứu về các tranh chấp kinh doanh thương mại nói chung, chưa đi sâu vào lĩnh vực nhất định, đặc biệt là lĩnh vực xây dựng lại càng ít. Việc nghiên cứu gắn với thực tiễn tại một địa phương cụ thể lại càng ít. Chính vì vậy, đề tài “*Giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng qua thực tiễn tại tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng*” là hoàn toàn mới mẻ, không trùng lặp với các công trình đã công bố, cả về mặt lý luận lẫn về thực tiễn.

3. Cơ sở phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

3.1. Cơ sở phương pháp luận

Luận văn được thực hiện trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa triết học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước ta về phát triển kinh tế xã hội, về xây dựng và hoàn thiện pháp luật trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

3.2. Phương pháp nghiên cứu

Các phương pháp được sử dụng chủ yếu để nghiên cứu đề tài bao gồm các phương pháp nghiên cứu khoa học nói chung và phương pháp nghiên cứu khoa học pháp lý nói riêng như phương pháp phân tích, tổng hợp, đối chiếu, so sánh, hệ thống hóa pháp luật... Cụ thể, phương pháp phân tích để phân tích, làm rõ các quy định pháp luật, phân tích thực trạng áp dụng pháp luật ..., phương pháp so sánh để tìm ra những vấn đề

khác nhau giữa thực tiễn và quy định của pháp luật, phương pháp thống kê để hệ thống hóa các quy định của pháp luật, hay thống kê lại các hành vi vi phạm hợp đồng... phương pháp tổng hợp được dùng trong việc tổng hợp các quy định, thông tin, dữ liệu liên quan đến đề tài.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Luận văn tập trung nghiên cứu đối tượng chính là các quy phạm pháp luật hiện hành liên quan trực tiếp đến vấn đề giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng và các dữ liệu thực tiễn giải quyết của tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng qua thực tiễn tại tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng có thể được phân tích ở nhiều mức độ và khía cạnh khác nhau. Tuy nhiên, trong phạm vi một bản Luận văn thạc sỹ không thể đi sâu phân tích được tất cả các vấn đề đó. Luận văn chủ yếu tập trung nghiên cứu những vấn đề lý luận và thực tiễn của các quy định về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng qua thực tiễn tại Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng với phạm vi nghiên cứu các số liệu từ năm 2013 - 2017.

5. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

5.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu các quy định của pháp luật hiện hành liên quan trực tiếp đến vấn đề giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng qua thực tiễn tại tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng để đưa ra các giải pháp nâng cao hiệu quả của việc áp dụng pháp luật để giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng tại tòa án nói riêng và pháp luật giải quyết tranh chấp về KDTM trong lĩnh vực xây dựng nói chung.

5.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được mục đích nghiên cứu trên, Luận văn có nhiệm vụ làm sáng tỏ các vấn đề cơ bản sau:

- Hệ thống được cơ sở lí luận về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án. Đây là cơ sở để hiểu rõ hơn về đặc điểm, vai trò cũng như các quy định của pháp luật về giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng.

- Phân tích nội dung các quy định của pháp luật hiện hành giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng, vướng mắc trong quy định của pháp luật cũng như thực tiễn thi hành pháp luật tại

tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng. Trên cơ sở đó chỉ ra những bất cập, hạn chế, vướng mắc trong thực thi pháp luật về giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án.

- Hoàn thiện pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại tòa án nhằm hoàn thiện công cụ pháp lý trong lĩnh vực kinh doanh, tiền đề cho cải cách tư pháp, tiến tới xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, xã hội dân chủ, bình đẳng, văn minh.

6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn

6.1. Ý nghĩa khoa học

Việc nghiên cứu này cố gắng góp phần hoàn chỉnh thêm sự hiểu biết về khái niệm tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng; khái niệm giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng, đặc điểm, vai trò của thủ tục giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng; khái niệm thủ tục giải quyết tranh chấp KDTM tại Tòa án, đặc điểm của thủ tục giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án...

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

Luận văn đã đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện các quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động xét xử của Tòa án tại thành phố Đà Nẵng nói riêng và cả nước nói chung.

7. Bố cục của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, nội dung của luận văn gồm có ba chương:

Chương 1: Một số vấn đề lý luận và quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.

Chương 2: Thực trạng áp dụng pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng.

Chương 3: Định hướng hoàn thiện pháp luật và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.

Chương 1

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP KINH DOANH THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG

1.1. Khái quát về tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

1.1.1. Khái niệm và đặc điểm tranh chấp kinh doanh thương mại

- Khái niệm về tranh chấp kinh doanh thương mại

Tranh chấp kinh doanh thương mại hay còn gọi là tranh chấp thương mại là những thuật ngữ hay được sử dụng trên thế giới. Ở Việt Nam trong mấy năm gần đây phát sinh khái niệm tranh chấp KDTM được sử dụng thay thế cho khái niệm “tranh chấp kinh tế” trước đây. Nhìn chung, “tranh chấp kinh tế”, “tranh chấp KDTM” đều được hiểu là những xung đột, bất đồng về quyền, lợi ích kinh tế giữa các chủ thể trong quá trình xác lập và giải quyết các quan hệ kinh tế hoặc KDTM.

Có thể định nghĩa một cách ngắn gọn đối với tranh chấp KDTM như sau: “*Tranh chấp KDTM là những mâu thuẫn, bất đồng hay xung đột về quyền lợi và nghĩa vụ giữa các chủ thể tham gia các quá trình của hoạt động KDTM*”.

- Đặc điểm tranh chấp kinh doanh thương mại

Thứ nhất, nội dung các tranh chấp luôn là những mâu thuẫn về các lợi ích kinh tế, tài sản.

Thứ hai, chủ thể trong tranh chấp kinh doanh, thương mại chủ yếu là các thương nhân.

Thứ ba, những tranh chấp KDTM phát triển gắn liền với các hoạt động kinh doanh.

Thứ tư, các bên có lựa chọn phương thức giải quyết tranh chấp phát sinh trong hoạt động KDTM.

1.1.2. Khái niệm và đặc điểm tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Khái niệm tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Từ khái niệm về tranh chấp kinh doanh thương mại chúng ta có thể định nghĩa tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng như sau: “*Tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng là những mâu thuẫn, bất đồng hay xung đột về quyền lợi và nghĩa vụ giữa các chủ thể tham gia các quá trình của hoạt động KDTM trong lĩnh vực xây dựng*”.

Đặc điểm tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Thứ nhất: Tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng là những mâu thuẫn (bất đồng) về quyền và nghĩa vụ giữa các bên trong mối quan hệ phát sinh từ hoạt động kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng.

Thứ hai: Chủ thể của các tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng chủ yếu là giữa chủ đầu tư và các nhà thầu thi công trong quá trình hoạt động thi công xây dựng.

Thứ ba: Việc giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng là do các bên tự định đoạt. Việc lựa chọn phương thức giải quyết nào là quyền của mỗi bên, nhưng vẫn trên cơ sở tôn trọng quyền và lợi ích của nhau và lợi ích của nhà nước, không trái với các quy định của pháp luật.

Thứ tư: Tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng thường mang yếu tố vật chất và thường có giá trị lớn.

1.2. Quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

1.2.1. Pháp luật nội dung quy định về giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Hệ thống pháp luật để giải quyết tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng bao gồm: Bộ luật Dân sự, Luật Thương mại, Luật Doanh nghiệp, Luật Đấu thầu, Luật xây dựng..., cùng các văn bản hướng dẫn thi hành tạo lập nên một hệ thống pháp luật bao gồm những nội dung khác nhau để điều chỉnh các quan hệ kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng.

Về chủ thể tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Đối tượng chủ yếu trong kinh doanh, thương mại nói chung cũng như trong tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng nói riêng là thương nhân

Theo quy định tại Luật Xây dựng 2014 và Nghị định 37/2015/NĐ-CP quy định chi tiết về hợp đồng xây dựng thì chủ thể ký kết hợp đồng xây dựng:

Nếu bên giao thầu là chủ đầu tư thì bên nhận thầu là nhà thầu chính hoặc tổng thầu.

Nếu bên giao thầu là tổng thầu hoặc nhà thầu chính thì bên nhận thầu là nhà thầu phụ.

Luật xây dựng 2014 giải thích về các chủ thể trên như sau:

Chủ đầu tư xây dựng (sau đây gọi là chủ đầu tư) là cơ quan, tổ chức, cá nhân sở hữu vốn, vay vốn hoặc được giao trực tiếp quản lý, sử dụng vốn để thực hiện hoạt động đầu tư xây dựng.[6]

Nhà thầu trong hoạt động đầu tư xây dựng (sau đây gọi là nhà thầu) là tổ chức, cá nhân có đủ điều kiện năng lực hoạt động xây dựng, năng lực hành nghề xây dựng khi tham gia quan hệ hợp đồng trong hoạt động đầu tư xây dựng.[6]

Tổng thầu xây dựng là nhà thầu ký kết hợp đồng trực tiếp với chủ đầu tư để nhận thầu một, một số loại công việc hoặc toàn bộ công việc của dự án đầu tư xây dựng.

Nhà thầu phụ là nhà thầu thực hiện một phần công việc của gói thầu trên cơ sở thoả thuận hoặc hợp đồng được ký với nhà thầu chính.[6]

Như vậy, chủ thể tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng nhất định phải đáp ứng đầy đủ các quy định để hoạt động trong lĩnh vực kinh doanh thương mại nói chung theo quy định của Bộ luật dân sự, Luật thương mại, Luật doanh nghiệp và một số luật chuyên ngành, đồng thời các chủ thể này cũng phải đáp ứng các yêu cầu đặc biệt được quy định trong lĩnh vực xây dựng như trên.

VỀ NỘI DUNG CỦA TRANH CHẤP KINH DOANH, THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG

Nội dung của tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng liên quan tới quyền, nghĩa vụ về tài sản của các chủ thể trong mối quan hệ giữa các bên về thoả thuận trước đó. Một số loại tranh chấp thường thấy trong lĩnh vực xây dựng như:

- *Tranh chấp do vi phạm tiến độ thanh toán*
- *Tranh chấp do không đảm bảo tiến độ thi công, chất lượng công trình*
- *Tranh chấp do một bên đơn phương chấm dứt hợp đồng trước thời hạn*

VỀ HÌNH THỨC BIỂU HIỆN CỦA TRANH CHẤP KINH DOANH, THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG

các tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng cũng được thể hiện qua các tranh chấp hợp đồng xây dựng giữa các chủ thể.

Hợp đồng xây dựng là văn bản pháp lý ràng buộc quyền và nghĩa vụ các bên tham gia hợp đồng. Các tranh chấp giữa các bên tham gia hợp đồng được giải quyết trên cơ sở hợp đồng đã ký kết có hiệu lực pháp luật, hợp đồng xây dựng là văn bản có giá trị pháp lý ràng buộc về quyền và nghĩa vụ của các bên tham gia hợp đồng phải có trách nhiệm thực hiện các điều khoản đã ký kết, là căn cứ để thanh toán và phân xử

các tranh chấp (nếu có) trong quan hệ hợp đồng. Hợp đồng xây dựng chỉ được ký kết khi bên giao thầu hoàn thành việc lựa chọn nhà thầu theo quy định và các bên tham gia đã kết thúc quá trình đàm phán hợp đồng.[9, tr.9]

Một số loại hợp đồng xây dựng thường thấy như:

Hợp đồng tư vấn xây dựng

Hợp đồng giám sát xây dựng

Hợp đồng thiết kế xây dựng

1.2.2. Pháp luật thủ tục quy định về giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

BLTTDS 2015 đã quy định cụ thể, chi tiết các giai đoạn cũng như các thủ tục tiến hành giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong đó bao gồm cả kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án như sau:

Giai đoạn khởi kiện và thụ lý vụ án kinh doanh thương mại

Giai đoạn hòa giải và chuẩn bị xét xử tại Tòa án

Giai đoạn đưa vụ án ra xét xử sơ thẩm

Giai đoạn kháng cáo của đương sự, kháng nghị của VKS, chuyển hồ sơ đến Tòa phúc thẩm

Giai đoạn xét xử phúc thẩm

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

Đối với hoạt động kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng, tranh chấp xảy ra là ngoài sự mong muốn của chủ thể tham gia quan hệ này. Song, tranh chấp là vấn đề tự nhiên và tất yếu của nó khi một trong hai bên không đáp ứng theo yêu cầu mà họ đã đặt ra, vấn đề là biết nhận diện, tiên liệu rủi ro và ngăn ngừa tranh chấp. Trên cơ sở hệ thống các cơ sở lý luận về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng. Đây là cơ sở để hiểu rõ hơn về khái niệm, đặc điểm cũng như các quy định của pháp luật về giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng. Trong chương này tác giả cũng đã tập trung phân tích nội dung các quy định của pháp luật hiện hành giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng, vướng mắc trong quy định của pháp luật nội dung cũng như pháp luật hình thức cũng như thực tiễn thi hành pháp luật tại tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng. Những vấn đề lý luận cơ bản trong chương 1 là cơ sở, tiền đề để luận văn tiếp tục nghiên cứu về thực trạng áp dụng pháp luật giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại chương 2.

Chương 2

THỰC TRẠNG ÁP DỤNG PHÁP LUẬT GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP KINH DOANH THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG TẠI TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

2.1. Những đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội tại thành phố Đà Nẵng có liên quan đến giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Với những điều kiện thuận lợi về tự nhiên, thông thoáng về môi trường đầu tư, cơ sở vật chất – hạ tầng đầy đủ tạo cho Đà Nẵng trở thành một thành phố trẻ, năng động và đang trên đà phát triển mạnh mẽ. Chính quyền thành phố với quyết tâm xây dựng một hình ảnh thành phố văn minh, hiện đại và phát triển nên trong những năm qua tình hình thu hút đầu tư, xây dựng các nhà máy, khu công nghiệp, các khu dân cư trên địa bàn thành phố, các công trình giao thông công cộng diễn ra ngày càng nhiều. Chính vì vậy, các doanh nghiệp trong và ngoài nước không ngần ngại khi lựa chọn Đà Nẵng là nơi để đầu tư, kinh doanh và phát triển, hình thành những mối quan hệ kinh doanh đa dạng và phức tạp. Đi cùng với các dự án đầu tư vào xây dựng cơ sở hạ tầng, khu đô thị, giao thông, xây dựng dân dụng... là các tranh chấp giữa các chủ thể trong quan hệ này. Các tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng đã phát sinh và gia tăng ngày một nhiều cùng với đó nội dung và tính chất của các tranh chấp loại này càng phức tạp dẫn đến yêu cầu cấp thiết đối với Tòa án trong việc giải quyết các tranh chấp.

2.2. Tình hình giải quyết giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng

Trong những năm gần đây, tại địa bàn thành phố Đà Nẵng số lượng các loại vụ án tranh chấp KDTM thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án liên tục gia tăng mạnh, trung bình mỗi năm tăng khoảng 15% làm cho công việc của ngành Tòa án ngày càng quá tải. Số lượng các vụ án không những tăng nhanh về số lượng mà còn phức tạp, đa dạng về nội dung tranh chấp. Cụ thể:

Bảng 2.1. Thống kê số vụ án tranh chấp về KDTM đã giải quyết từ năm 2012-2017

Năm	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Số vụ án đã giải quyết	352	397	412	475	546	598

Nguồn: Báo cáo của Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng qua các năm[11]

Bảng 2.2 Tình hình giải quyết cấp sơ thẩm các tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án nhân dân TP Đà Nẵng và tòa án quận huyện trên địa bàn thành phố.

Năm	Thụ lý mới	Còn lại	Tổng số	Chuyển hồ sơ	Đình chỉ	Hòa giải thành	Xét xử hoặc giải quyết	Số vụ việc còn lại
2013	12	2	14	0(0%)	4(28.6%)	3(21.4%)	5(35.7%)	2
2014	20	2	22	5(22.7%)	4(18.2%)	7(31,8%)	5(22.7%)	2
2015	7	2	9	1(11.1%)	1(11.1%)	1(11.1%)	2(22.2%)	4
2016	7	4	11	0(0%)	2(18.2%)	1(9.1%)	2(18.2%)	6
2017	8	6	14	0(0%)	3(21.4%)	2(14.3%)	5(35.7%)	4

Nguồn: Thống kê thụ lý các vụ việc kinh doanh thương mại qua các năm tại Tòa án nhân dân TP. Đà Nẵng [12].

Từ các số liệu thống kê trên ta có thể rút ra một số điểm như sau:

Hiện nay số lượng tranh chấp tuy chiếm số lượng nhỏ hơn các loại tranh chấp khác nhưng nội dung, tính chất của các tranh chấp này phức tạp hơn nên số vụ việc còn lại sau khi thụ lý và giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng không những không giảm mà có dấu hiệu gia tăng rõ rệt.

hoạt động hòa giải tại các cấp tòa án có tỷ lệ vụ án tranh chấp trong xây dựng được hòa giải thành ở Tòa án các cấp tại Đà Nẵng luôn chiếm một số lượng lớn trong công tác giải quyết.

Một vấn đề nữa là vấn đề chuyển hồ sơ vụ án đến tòa án đúng thẩm quyền giải quyết. Vấn đề này xuất phát từ nguyên nhân nộp đơn khởi kiện không đúng Tòa án có thẩm quyền của nguyên đơn hoặc việc xác định thẩm quyền không đúng của Tòa án.

2.3. Đánh giá quá trình giải quyết vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Những ưu điểm trong quá trình giải quyết vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng tại Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng:

Theo đánh giá chung công tác giải quyết, xét xử các vụ án kinh doanh thương mại nói chung và trong lĩnh vực xây dựng nói riêng của Tòa án hai cấp TP Đà Nẵng trong năm năm qua đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật tố tụng cũng như áp dụng đúng các quy định của pháp luật. Công tác giải quyết, xét xử các loại án của TAND hai cấp thành phố từ năm 2013 đến năm 2017 đều đạt và vượt chỉ tiêu đề ra, giải quyết trong thời hạn pháp luật quy định.

Những hạn chế, vướng mắc việc áp dụng pháp luật về thủ tục giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại tại thành phố Đà Nẵng:

Thứ nhất, các yêu cầu và quyền lợi hợp pháp của đương sự chưa được bảo đảm.

Thứ hai, chưa có sự thống nhất trong cách hiểu và vận dụng các quy định về áp dụng luật nội dung để giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng.

Thứ ba, một số quy định của BLTTDS 2015 còn một số bất cập về thời hạn.

Thứ tư, xác định mức phạt theo quy định của Luật xây dựng 2014 và theo Luật thương mại 2005.

Thứ năm, các quy định về việc phân loại thẩm quyền giải quyết vụ án tại cấp sơ thẩm chưa rõ ràng dẫn đến những vướng mắc trong quá trình thực thi.

2.4. Nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc trong việc áp dụng pháp luật về thủ tục giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại tại thành phố Đà Nẵng

Những hạn chế, vướng mắc trong việc áp dụng pháp luật về thủ tục giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại tại thành phố Đà Nẵng xuất phát từ những nguyên nhân sau:

Thứ nhất, các văn bản hướng dẫn áp dụng thực hiện pháp luật là chưa thống nhất, còn chồng chéo, gây khó khăn trong quá trình vận dụng để giải quyết.

Thứ hai, đội ngũ cán bộ Tòa án còn nhiều khó khăn về tình hình nhân sự lẫn năng lực chuyên môn.

Thứ ba, tình hình kinh tế phát triển bùng nổ đặc biệt là trong lĩnh vực bất động sản những năm gần đây kéo theo ngành xây dựng phát triển một cách mạnh mẽ. Các quan hệ kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng cũng ngày càng đa dạng và phức tạp. Các tranh chấp trong lĩnh vực này có giá trị ngày càng lớn liên quan đến nhiều loại chủ thể kinh doanh thương mại nên dẫn lớn đến tình hình giải quyết của tòa án đối với loại tranh chấp này.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Qua phân tích thực trạng áp dụng pháp luật Việt Nam về giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng, có thể thấy pháp luật Việt Nam đã có nhiều quy định hợp lí song vẫn còn tồn tại một số bất cập cần được khắc phục. Đồng thời, việc áp dụng pháp luật để giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng qua thực tiễn TAND thành phố Đà Nẵng trong thời gian qua vẫn còn tồn tại nhiều yếu kém. Việc giải quyết các vụ án tranh chấp kinh doanh, thương mại theo pháp luật Tố tụng dân sự còn nhiều bất cập, gây nhiều tranh cãi. Chính vì vậy, các cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cần nhận thức đúng đắn hơn nữa và thực hiện các giải pháp nêu trên nhằm nâng cao chất lượng giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng và cách thức thực hiện những giải pháp đó sao cho đạt được hiệu quả nhất, nhằm mang lại cho nhân dân niềm tin vào sức mạnh nhân danh Nhà nước thông qua hệ thống pháp luật trong việc bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp tạo môi trường kinh doanh lành mạnh, ổn định, thu hút đầu tư phát triển.

Chương 3

ĐỊNH HƯỚNG HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP CÁC KINH DOANH, THƯƠNG MẠI TRONG LĨNH VỰC XÂY DỰNG

3.1 Sự cần thiết phải hoàn thiện quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Việc hoàn thiện các quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng bởi một số lý do cơ bản sau:

- Khắc phục những tồn tại, hạn chế và bổ sung cho những thiếu sót trong các quy định của pháp luật về giải quyết tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng hiện hành, tạo môi trường bình đẳng, công bằng, cạnh tranh lành mạnh giữa các chủ thể tham gia quan hệ hợp đồng xây dựng;

- Nhà nước cần thiết phải xây dựng chế tài pháp lý đồng bộ, phù hợp buộc các bên khi đã ký thỏa thuận phải nghiêm chỉnh chấp hành nhằm bảo đảm cho trật tự kinh tế xã hội; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp và nâng cao trách nhiệm của tất cả các bên tham gia vào quan hệ kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng; tạo hành lang pháp lý cho ngành xây dựng phát triển một cách lành mạnh;

- Nhằm nâng cao chất lượng công tác giải quyết tranh chấp kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng, góp phần nâng cao chất lượng công tác quản lý dự án đầu tư xây dựng công trình, góp phần nâng cao hiệu quả đầu tư của các dự án đầu tư xây dựng công trình, đặc biệt là các dự án đầu tư xây dựng có sử dụng nguồn vốn ngân sách nhà nước;

3.2 Định hướng hoàn thiện pháp luật về giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Thứ nhất, hoàn thiện pháp luật về thủ tục giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng phải trên cơ sở quan điểm, đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại.

Thứ hai, hoàn thiện pháp luật về thủ tục giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng phải tôn trọng ý chí của các bên tranh chấp.

Thứ ba, hoàn thiện pháp luật về thủ tục giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng phải trên cơ sở sửa đổi, bổ sung phát triển những quy định của pháp luật hiện hành.

Thứ tư, hoàn thiện pháp luật về thủ tục giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng phải tính đến đặc thù của hoạt động xây dựng. Hoạt động KDTM trong lĩnh vực xây dựng cũng như các tranh chấp KDTM luôn mang tính đặc thù, riêng biệt so với các tranh chấp khác. Chính vì vậy, khi hoàn thiện các quy định của pháp luật về thủ tục giải quyết tranh chấp KDTM cần phải tính đến đặc thù của hoạt động KDTM trong lĩnh vực xây dựng. Đồng thời, khi xây dựng quy định về giải quyết tranh chấp KDTM cần nhanh chóng, tinh gọn, tránh rườm rà, kéo dài gây khó khăn trong hoạt động kinh doanh.

3.3. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng nói chung và tại tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng nói riêng

3.3.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật giải quyết tranh chấp các vụ án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Thứ nhất, thống nhất cách hiểu và vận dụng các quy định về thủ tục giải quyết các vụ án kinh doanh, thương mại.

Thứ hai, cần xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật và các án lệ riêng trong lĩnh vực giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng tạo điều kiện cho các thẩm phán có điều kiện nghiên cứu chuyên sâu trong lĩnh vực này.

Thứ ba, cần chuẩn hóa các loại mẫu hợp đồng kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng với khung pháp lý cơ bản, rõ ràng, dễ hiểu, phù hợp với thực tiễn tạo cơ sở cho các bên giao kết hợp đồng tham khảo từ đó áp dụng cho phù hợp với thực tế và hoàn cảnh cụ thể của các bên.

3.3.2. Giải pháp thực tiễn trong việc giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng

Thứ nhất, cần định hướng xây dựng theo mô hình các Tòa chuyên trách xét xử án KDTM.

Thứ hai, tăng thẩm quyền cho Tòa án và thẩm phán, xây dựng đội ngũ cán bộ, thẩm phán chuyên trách cho Tòa án sơ thẩm trong giải quyết tranh chấp KDTM nói chung và KDTM trong lĩnh vực xây dựng nói riêng

Thứ ba, nâng cao trình độ chuyên môn và kỹ năng giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng cho các thẩm phán.

Thứ tư, nâng cao trình độ chuyên môn cho những người tiến hành tố tụng khác như Hội thẩm nhân dân, Thư ký.

Thứ năm, giảm tải về số lượng vụ việc phải đưa ra thụ lý xét xử tại Tòa án

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3

Ở nước ta hiện nay, hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật quy định về giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng còn chồng chéo, chưa thống nhất với nhau, chưa phù hợp với thực tiễn, có những vấn đề còn chưa đề cập tới... đã trở thành nguyên nhân của việc áp dụng không thống nhất pháp luật khi giải quyết các tranh chấp này. Tuy nhiên, việc hoàn thiện một chế định pháp luật không thể tiến hành một cách độc lập. Vì vậy, việc nghiên cứu, hoàn thiện các quy định về kinh doanh thương mại nói chung và các quy định về kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng nói riêng phải được tiến hành đồng thời với việc nghiên cứu, hoàn thiện hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật về cả luật hình thức lẫn luật nội dung. Chỉ khi các công việc này được tiến hành một cách đồng bộ thì quy định về giải quyết tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng mới đầy đủ, hoàn thiện, qua đó bảo đảm quyền lợi của các bên tham gia được thực hiện một cách đầy đủ, góp phần thúc đẩy phát triển các quan hệ trong hoạt động xây dựng trong cơ chế thị trường hiện nay.

KẾT LUẬN

Trong những năm qua, thành phố Đà Nẵng đang trong quá trình hiện đô thị hóa mạnh mẽ, thị trường bất động sản và xây dựng phát triển ngày càng mạnh mẽ. Nhưng đi kèm với đó là những tranh chấp cũng ngày càng tăng không chỉ về số lượng mà còn về tính chất phức tạp. Do đó, giải quyết các tranh chấp kinh doanh thương mại nói chung và trong lĩnh vực xây dựng nói riêng đang là một vấn đề bức thiết của không chỉ ở thành phố Đà Nẵng mà còn trên phạm vi cả nước.

Với vai trò trung tâm trong hoạt động giải quyết các tranh chấp kinh doanh thương mại trong lĩnh vực xây dựng. Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng trong những năm vừa qua đã tích cực, chủ động trong giải quyết các tranh chấp này. Công tác giải quyết, xét xử các loại án của TAND các cấp đều đạt và vượt chỉ tiêu đề ra. Hầu hết, các vụ tranh chấp trong lĩnh vực xây dựng đều được Tòa án tiến hành thụ lý và giải quyết theo đúng trình tự thủ tục luật định. Tuy nhiên, trong quá trình giải quyết tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng TAND thành phố Đà Nẵng vẫn tồn tại một số hạn chế như: một số vụ án các yêu cầu và quyền lợi hợp pháp của đương sự chưa được bảo đảm; chưa có sự thống nhất trong cách hiểu và vận dụng các quy định về áp dụng luật nội dung để giải quyết các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng; một số Tòa án cấp sơ thẩm gặp vấn đề trong việc xác định thẩm quyền giải quyết vụ án dẫn đến việc chuyển, trả hồ sơ. Những hạn chế, khiếm khuyết này xuất phát từ những nguyên nhân chủ quan như năng lực, trình độ chuyên môn nghiệp vụ của một bộ phận không nhỏ đội ngũ cán bộ toà án nói chung và các thẩm phán nói riêng còn hạn chế, chưa cập nhật, nắm bắt kịp thời, đầy đủ những quy định mới của hệ thống pháp luật cả về tố tụng lẫn luật nội dung; chưa được trang bị đầy đủ các kỹ năng cơ bản, cần thiết trong giải quyết tranh chấp KDTM nói chung và tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng nói riêng... Bên cạnh đó, còn do các nguyên nhân khách quan như các văn bản hướng dẫn áp dụng thực hiện pháp luật là chưa thống nhất, còn chông chéo, gây khó khăn trong quá trình vận dụng để giải quyết, các quy định về xây dựng thường xuyên có sự sửa đổi, bổ sung gây khó khăn cho đội ngũ cán bộ thực thi pháp luật trong việc nắm bắt, tìm hiểu. Do đó, muốn nâng cao chất lượng, hiệu quả giải quyết các vụ án tranh chấp KDTM trong lĩnh vực xây dựng thì cần phải có các giải pháp cả về hoàn thiện pháp luật lẫn giải pháp thực tiễn.

Thông qua Luận văn này, tác giả đã khái quát và thể hiện rõ một số

vấn đề lý luận về giải quyết tranh chấp các vụ án KDTM trong lĩnh vực xây dựng. Đồng thời, qua quá trình nghiên cứu nghiêm túc, khoa học tác giả mong muốn rằng những kết quả đạt được qua luận văn này sẽ đi vào thực tiễn chứ không chỉ dừng lại ở mức độ tham khảo hàn lâm. Với những giải pháp được đề xuất trong luận văn, tác giả mong Nhà nước ta cần sớm ban hành các văn bản hướng dẫn để giải quyết những bất cập trong quá trình giải quyết vụ án và ban hành các văn bản pháp luật ngày càng hoàn thiện hơn khắc phục những tồn tại trong thực tế.